

Стан редакције и администрације

Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у администрацији

— Цена утврђена —

Неплаћена се писма не примају

Рукописи се не враћају.

Писма, рукописи, новац и све остало
што се односи на лист, слати вла-
сништву листа.

СТРАЖА

СЛОВСДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

УРЕЂУЈЕ ОДВОР

ТЕЛЕФОН ШГА И ПАРИЈЕ 1092

Агак на нашу част и образ

Аустрија тражи од нас да се прогласимо за
њену провинцију

СИТУАЦИЈА

Јуче у 6 часова по подне на-
ша влада требала је да одгово-
ри прими ли или не захтеве из
Еса, које смо цитирали јуче.
Када ове редове пишемо нисмо
могли дознати какав ће тај од-
говор бити и какве ће он по-
следице имати, али према ономе
што се поуздано могло из ове
истине докућати јесте, да је Србија,
као културна европска држава,
не из уобаже-
нога страга и по осећају дуж-
ности, вольна да са своје стране
учини све што је потребно, да
се дође до праве истине по де-
лу Видовданске трагедије у Са-
рajevu, да неће никога штедати
за кога се несумњивим чињења-
цма утврди, да је имао удела
у вој завери, и да ће настоја-
вати у будуће да се гнемогући
бације у Србији аустријских
подавника, који су је у своје домове.

Свакако ће у том тону бити
стилизован и одговор што га
је синон. г. Пашић предао ба-
рону Гизлу. То је све што Ср-
бија може учинити и што је у
осталом и дужна учинити. Ви-
ше од ње може тражити само
г. Берхтold, ала ни он не може
уговори.

Владина изјава

Паметнији попушта

Ми смо већ били написали од-
говарји чланак када нам је до-
шао до руку јучерањи број
владине „Самоуправе“ у којој
се у уводном чланку вели од
реј: „... речи ово:

„... министар спољних послова
Србије, већ у више прилика,
изнео је гледиште своје и својих
другова у влади, по коме Ср-
бија, у име великих и важних
својих интереса, жели искрене
и коректне, суседске односе
са аустријском монархијом.
Искрене пројекта том жељом,

и уверењем о потреби тих од-
носова, Влада Краљевине Србије
**предусретљиво ће изја-
ти на сусрет свим оним за-
хтевима аустријске**

**Владе, којима се иде на
сузбијање злочиних дела
и појава нереда у сусе-
дним земљама, јер у то-
ме гледа испуњење оба-**

везне дужности за сва-
ку културну државу. Вла-
да Краљевине Србије
стоји и данас на томе
гледишту, и после пре-
даје поменуте ноте, и
учиниће у поменутом
правцу све што може
да би доказала ину и-
скреност у тежњи сво-
јој, да, према Аустро-У-
гарској овогори свим
дужностима до ра су-
седка".

Ратне опасности нема

Будим-Пешта 12. јула
У највишем мајарским кру-
говима држе, ди и поред све
оштрине тона, која је употреб-
љена у ноти, ипак нема изгледа
да ће до рата доћи. Аустро-
Угарска тражи својом потом
само она, на шта као држава,
која хоће да има мира, има
права.

У једашњим круговима до-
бро је примљена изјава г. Па-
шића, коју је донео букурешки
„Адверзул“.

Важна седница у Пешти

Б. Пешта, 12. јула
Јуче у подне одржана је пуна
министарска седница. Седница
је присуствова и министар до-
мобранства барон Хазаји.

На овој седници претресана
је нота, а министар домобран-
ства изнео је стручје у коме се
налазе десмобранске трупе. У
Пешти су уверени да до ору-
жаног сукоба неће никако доћи.

Србија попушта

Србија ће попуштити захтеве
А-Угарске

Берлин, 12. јула
„Национал. Цајтунг“ има
овај извештај од свога београд-
ског кореспондента:

Почели су размишљати где би било
понајагодније, да се преруше. У го-
стиници и пред њом било је доста
света те су слабо коме могли пас-
ти у оча.

Боб је предложио да се пресвукују
у једном оближњем жбуњу око ко-
га није било толико много света.

Баш кад су о томе разговарали
из крчме иза један риђи човек,
одевен у прости, али не баш тако
прљаво одело и чије је лице одава-
ло правога злочинца, коме је врше-
ње злочина већ ушло у крв.

Кад је спазио оба детектива, овај
човек је застог изненада, али га детектива вису ни приметили, нити су
на њега обратили пажњу.

На лицу овога човека појави се
један паокни израз и он звизну-
коз зубе. Најзад се браз изгуби, у
гомилу. Одавде му није било тешко
да стапио посматра обичноју.

Оба детектива су се међутим спо-
разумела да оду у овај жбуњ и да
се пресвукују. Уговорили су да се је-
дан пр-свачи а други да стражари.
П-сле би се други пресвачи, а први
би стражари.

Кад је излазио са Бобом из своје
капеларије, Пинкертон је првобит-
но имао намеру да у менажерију

оде непреобуч; јер је био уверен
да га Гризам не познаје. Али уступ-
се ипак предомислио.

Нашао је за Кони Ајленду да се преобу-
че, јер се на Кони Ајленду шуња-
ваш број сумњивих елемената, који су
все имали посласа са њим.

Ако би га познао који од тих,
могло би се десити да му смета у
његовом предузећу, па чак можда и
да му се освети. За то се решио
да се пресвуче заједно са својим
помоћником Бобом.

Па ипак није ни слутио да га је
и поред свега тога један од његових
„бивших“ приметио и да га је
већ почeo посматрати и пратити.

То је био риђи Боб, преспољни
лупеж, вођа некадашњих заверени-
ка против ПинкERTона. Ти су заве-
ренице мислили једнога дана да убију
ПинкERTона бојом, приезданом
за то у његовом стану.

Риђа је сасвим тачно видео како
су оба детектива отишли у жбуњ,
па му је чак пошло за руком да се
пришуња за њима, те је тако видео
да су се детективи у жбуњу пре-
свачили у намери да се преруше.

После од прилике десет минута
изиђе из жбуња један стари, сав се-
ди, научник са златним наочарима,

Адреса за телеграм:

„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Преплатна за Србију на пошти:

на годину дин. 12—

шест месеци 6—

три месеца 3—

један месец 1—

Протплата за иностранство на пошти:

на годину дин. 30—

шест месеци 15—

три месеца 7-50

Напад на замак

— Види опис на трећој страни —

Истрага се води

Милано, 12. јула

Дописник Кориера дела Сера
јавља из Београда своме листу,
да београдска полиција води,
по личној иницијативи енерги-
чну истрагу због сарајевског
атентата.

ПИНКЕРТОН

КРАЉ ДЕТЕКТИВА

Авантуре великог
детектива

10

У лавовском кабезу

Трећа глава

Детектив и злочинац

— А како ћете ви, мајсторе, у
и уви у менажерију?

— То је моја брига! У сваком
 случају Нат Пинкертон неће допу-
сти да његовога Боба растргну и
изједер лавови.

Боб јакво погледа ПинкERTона,
која је толико волео, и једва је че-
да дође време поласка на Ко-
ни Ајленд.

Решали су да у први мај још ни-
шта не појдати, већ су мирно и без-
злено шетали и разговарали о сво-
им планима.

Крај једне гостионице, крај које
су имали да прођу, застали су и

у пратњи једнога младога елегант-
нога кицаша.

Риђи Боб је сасвим тачно знао
да овај стари научник није нико
други до детектив Нат ПинкERTон,
а овај млади кицаш његов помоћ-
ник Боб.

Вадећи их тако прерушене, рађи
Боб опет кришом пође за њима, те
се и он, са њима заједно, изгуби у
оној гунгули, која се журила да
што пре обиђе све локале на Кони
Ајленду и да се што боље про-
веде.

Најзад су стигли и пред Гризамо-
ву менажерију.

ПинкERTон ће тада рећи своме по-
моћнику Бобу.

— Пусти ме да за сада у мена-
жерију уђем ја сам.

Хоћу прво да рекогносцирам и
да видим могу ли наћи још који
доказ. Дају ти већ знак да се
изиђе заједно да почне пред-
става, иначе неће бити прилике да
Гризам с тобом разговара.

На овој помоћнику Боб одго-
вори:

Настава ће се

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
ПЕТРА I
ПО МИЛОСТИ БОЖИЈОДИ ВОЉИ НАРОДНОЈ
КРАЈ СРБИЈЕ
и
АЛЕКСАНДАР НАСЛЕДНИК ПРЕСТОЛА

На предлог нашег Министра Војног, а по саслушању нашеог Министарског Савета, на основу чл. 5. Закона о Устројству Војске, решили смо и решавамо: да се наша целокупна војска стави у мобилно стање.

12. јула 1914. год.
У Београду.

Министар Војни,
Пуковник,
Душан П. Стефановић

АЛЕКСАНДАР, С. Р.

Наредба

— Војним обвезницима —
Наређена је мобилизација целих војске. Нека сви обвезници и даваоци стоке и војова ОДМАХ дођу на општинско војно збориште на Тркалишту, ради упута у своје команде потпуно спремни.

Обвезници 3-ег позива имају одмах отићи са потпуном ратном спремом на положаје предаје Сави и Дунаву на места на која су били 18. септембра 1912. године.

Четни командари и резервни

официри III. позива да се одмах јаве ВП. пуков. окр. команди ради пријема јединичних списака за чете и штабове. Сви обвезници III-ег позива имају сутра 13. о. м. да освансу на познатим им положајима и сопством понесу храну за себе и стоку за три дана.

Резервни официри VII-ог пукка П-ог и III-ег позива и по следње одбране да се одмах јаве VII-мо пуковској окр. команди.

Од Суда Општине Града Београда П. В. Бр. 1. и 2., 12. јула 1914. год. у Београду.

Четни командари и резервни

ФРАНЦУЗИ ЗА НАС

— Мир у опасности —

Париз, 12. јула.
Према француској штампи, у овашњим политичким круговима аустријска јеnota изазвала опште изненадење. До по следњег тренутка није се веровало да је бечка влада у стању оваке захтеве поднети Србији. Листови пребачају Аустрији што агресивном политиком већ по трећи пут доводи европски мир у опасност и налазе, да Тројни Споразум не сме остати Србију на милост и немилост Аустрије, јер би ово ново

попуштање било у ствари по раз Тројног Споразума.

И ако берлински телеграми, из немачких поузданых извора, тврде, да немачка влада није била консултирана у редакције ноте, овде су уверени да је Аустрија овај корак ипак учинила по савету берлинске владе. Немачка је хтела да покаже надмоћност Тројног Споразума и да овом демонстрацијом одговори на руско-француски манифестије поводом посете г. Понкаре у Петрограду.

Мач у воду

— Французи о Аустријанцима —
Париз 11. јула

Лист „Журнал“ вели: да је сарајевска афера остала на чисто судском терену, она би се сама од себе сузила. Али Аустрија је дала конфликт у политичком карактеру претњи. Ми смо пред једном антисловенском мером, пред ко-

јом Русија не може остати разводушна. Бечки смутљиви мири премашили су свој циљ. Аустрија налази се пред алтернативом да изађе смешина и забоде свој мач у волу или да изазове општу катастрофу.

Штампаји К. Гргорића по треба су 2 УЧЕНИКА

ОБЕШЧАШЋЕНА

или

Без невестинског веља

предесет осма глава

КАЗНА

Још мало пак ће морати клонути у снег и онда му је смрт од курјачких чељусти неминована.

Најзадом — једва је био у стању да сазбије и задржи љувик радости у своји грудима — најзадом је чуо свек прапорца. Кад је изнова схрабрен овим тоновима, мало боље погледао у страну, спасио је и првакасту светлост букиња.

Ова се светлост по снегу распостирала као свежа крв, а падала је из четири до пет саоница, које је Антон предводио на коњу. Саонице су јуриле као муња.

Спасено! Спасен!

Јулије чисто дође да падне на колена и захвали Богу, али али га од тога уздржа опрезност. Саонице су биле још доста далеко, а вукови тако близу њему, који нема више једног метка. Кад би то учи-

нио, зверови би, разуме се, одмах искористили ту прилику, па би га напали и растргли.

Најзад и саонице стадоше до Јулија. Било је и крајње време.

Из саонице искочише неколико сељака. За тренутак одјекуваше неколико пуцњева и пет, шест вукова се претури у свег и обоји га првено.

Остатак је окрете и побеже у помрчину. —

Кад су после саонице изврнули на шине да извуку Јелену, она је била више мртва него жива.

Бала је изгубила сваку наду да ће Јулије затећи живу. Кад је видела жага и здрава, вејајала је од радости и пала му је на груди и рекла:

— Ви сте мој херој, ви сте мој Бог! Ви сте ме спасли од смртне и страшне смрти! Да није било ваше присебности и ваше храбrosti, моје би кости зад разбациле лежале овде у снегу. Дали ћу вам вклад моји захвалити за све ово што сте ми дали учинили.

Сељаци за час опколиша Јулија, ни су му се дивили и честитали су му на храбrosti и јуаштву.

И они само, који су већ навикли

на борбе са курјцима, сматрли су просто к ојају тај факт — да један једини човек издржи само са једним револвером борбу са читавим чопором гледних вукова.

Али се Јулије трудио да избегне све ове аваје и сва ова частитиња. Он се и сад бравоу само о Јелени.

Од силнога страху били су јој нерви у таквоме сајању, које је врло блиско кризи. Када ћи би погледала у кога од мртвих вукова, који су лежали унаоколо, увек би узвинула, глађајући њихове мртве стакласте очи и још топлу крв, која се пуштила у снегу.

Кад се колико толико умирила, Јулије се са њом попе у једне саонице. Напред је сео Антон и потресао.

Тако је Јулије после великих опасности одвео Јелену живу и здраву кући у замак.

У замзу је услед дугог изостанка Јелениног настала велика узнеименост. Слуге и слушкиње су се крстили од чуда кад су чули у каквој је страшној опасности била њихова господарица.

Кад је ушао у једну топлу и добру осветљену собу замка.

Гизл напустио Београд

Ској око 5 и по часова по подно г. Пашић је предао овд. посланику монархије г. Гизлу одговор на ноту. Одмах по одласку г. Н. Пашића барон Гизл је са целокупним особљем посланство напустио Београд прешав специјалном лађом у Земун.

Руска и француска мобилизација.

Добили смо аутентичне извештаје да су руска и француска влада наредиле мобилизацију своје војске. У Петрограду су величанствене манифестије. Пред српским посланством непрегледна маса света френетички кличе Србији!

Мучење Срба

Да где то у Аустрији

У Аустрији има око 30 српских војничких бегунаца. Како су се бечке јуначине почеле да боје и своје сенке, и ови бегунаци су им се учинили подозриви, па су почели страховити да их мандреријају. И у овима који су због разних кривица били принуђени да за увек напусте Отаџбину, Аустријавци данас виде опасне бомбаше и српске шпијуне. Због тога су их све прикупљали у једно место и као мечке воде у групу под најстрожијим надзором од места до места.

Шта више седморицу бегунаца су ономад стражарно спроведени у Земун, а одатле пребачили у Београд, учинивши тиме тежак грех и злочин, јер се војнички бегунаци никаде на свету не издају.

С обзиром на тешку судбину несретних наших војника који се потуцају у од немила до недрага, и мислим, да би наша влада требала да амнестира војне бегунце и да тражи, да се они као наши грађани врате у Отаџбину. Ове које је претерала Аустрија у Београд не треба дидрати и упутити их у команду, ако више раније учинили какву већу кривицу.

Господину Министру Грађевина, Српском Бродарском Друштву, Команданту Вардарске Давиџије и Команданту III пук из Дебра на давању превозних средстава. У исто време свима лицима и Трговачким Омладинама у Нишу, Крушевцу, Врњачи, Краљеву, Ужицу, Београду, Валеву, Шапцу, Ковиљачи и Сmederevu и Трговачкој Комори, које братски дочекаше, провеђено је испратише Омладинце из Добра.

Ж. Поповић

Уз јаше слике

Напад на замак

Ових дана одиграо се польски добар старе мађарске

племићке породице Грашалковића крвава туча између неколико сељака и жандарма.

Сељаци, који су радили под најам код Грашалковића, тражили су да им се надије повише. Као одговор не њихово тражење, дошо је моменталан отпуст и закинуће исплате зараде. Огорчени на надзорника добора, јер су веровали да је ово његово масло, надничари нападну на замак, у намери да убију надзорника.

Но убрзо је дошла жандармерија и између ње и сељака отвори се борба, која је у пуну два часа трајала, кад су највећи сељаци разјурени.

И на једној и на другој страни пала је добра жртва.

Нема избора

Њ. Кр. В. престолонаследник Александар потписао је указ којим се наређује, да се до даље наредбе обустави свака изборна радња, те су према томе избори заказани за 1. август одложени на неодређено време.

Румунија и Јрбакија

— Румунија и Јрбакија у Арбанији —

Букурешт, 12. јула

Талијанска Телеграфска Агенција јавља, да је румунска влада одустала од тражења, да јој Сале повере увођење реда у Арбанији. Одустајући од своје намере, Румунија тражи, да и она са осталим Силама узме учешћа у еспедиција, коју ће ове предузети.

Међутим, по једној другој десници из Букурешта, Румунија и не помишила, да на ма који начин узме учешћа у решавању арбанској проблема!

Зад сте се решили да ме обавезом за захвалност толико претрпавате да се сувише спустим, чак до земље — теко да не будем у стању ни да вас догледам да вашој млеменијијој висини?

Зад није страшно и ужасно кад једна жена мора сала себи да призна како увиђа да њену љубав превише онај човек, који на њу има највеће права?

Па добро као ме већ одбијате, допустите ми да вам се бар захвалим на неки други начин. Ја вам се морам захвалити какогод било.

Намерни сте да се жените, Јулије хоћете да будете муж једне друге, али вас врло негодне матитељске прилике спречавају да ону, коју од срца, волите, изведете пред олтар и учините својом женом.

Мени је све то познато, Јулије. Чак знам и то да сте се службe примили само зато да себи једног дана створите могућност за извршење те своје једне жеље.

— наставаће се —

Врачарска Задруга

Осигуравајуће Одељење
ОСНОВАНА 1893.

Основни капитал
Резервни фонд

Динара 2,000,000.—
803.625.774

врши под најповољнијим условима ова осигурања:
 1.) ОСИГУРАЊА ЉУДСКОГ ЖИВОТА на више начина као на случај смрти (доживотно) на случај доживљења и смрти, даље мираз женској капитал мушки деци
 2.) ОСИГУРАЊА ПОЖАРА, ГРОМА И ЕКСПЛОЗИЈЕ: разне зграде, робу покупачство, индустриска и занатлијска предузећа.
 Полице Врачарске Задруге за осигурање зграда против пожара прима УПРАВА ФОНДОВА као супергаранцију при давању зајмова.
 Полице Врачарске Задруге за осигурање живота прима МИНИСТАРСТВО ВОЈНО према своме решењу од 4. октобра 1911. г. Ф. А. Бр. 8981. као женидбену
 кауцију г. г. официра.
 Сва обавештења даје Задруга у Београду, а у унутрашњости овлашћени агенти бесплатно.

353 25—30

Поред чуvene
демаће и
стране кујне
364 6—10

ПИВНИЦА
„РУСКИ ЦАР“

Добила је у огром-
ним количинама и
и почела да троши

Природног белог Карловачког
вина и чуvene карловачке „Ружице“

Цене вина из-
ван радње знат-
но спуштена

ЗАНАТЛИСКА
Кредитна Банка
У Београду

У сопственој кући — преко пута поште.
Прима новац на штедњу, мање суме
враћа без отказа.

Даје новац на залоге на занатл. из-
рађевине и на све ствари од вредности.
Има на продају са своје циглане: ци-
гле и црепа, одличног квалитета.

Има и плацеви на продају.

СТОВАРИШЋЕ СОБНОГ НАМЕШТАЈА
2раг. Живковић

Цел-69. Краља Александра 10 Телефон 20-69.
добила је огроман избор столица канце-
ларских, салонских, баштенских, као и
све sorte собног намештаја.

Цене солидне и строго утврђене.

Улоге на штедњу
прима

Савска Банка БЕОГРАД
САВА

Све улоге без отказа исплаћује. Пла-
ћа на улоге бад од сто интереса годишње
по погодби и више.

Нарочито повољни услови за ситне
улоге родитељима који обе својој деци да
осигурају зватан капитал или мираз.

Добре обртајле -- пуштије
по тачној мери, као и остали материјал, — а по солидној цени —
може се данас једино добити у Кожарско-Херихтерској радњи
J. Марјановић и Синова
ЦЕНОВНИК СВАКОМ НА ЗАХТЕВ ШАЉЕМО БЕСПЛАТНО

366 2—10

ОБЈАВА

Суду општине Београдске потребна је
од 1. новембра ове год. једна зграда са (6)
шест одељења и осталим привладностима,
за смештај канцеларија! војног, клничног и
кребичног одељења.

Зграда треба да одговара свим хигијенским
условима и да је у близини суда општине Београдске
а улицама: Краљев трг, Узун Миркова, делом
Краља Петра и Кнез Михајлова.

Ко има такву зграду за издавање, нека под-
несе своју понуду Економном Одељењу општине београ-
дске најдаље до 1. августа тек. год.

Зграда ће се узети за три године.
У понуди треба тачно означити улицу, број
зграде, цену кирице и остале услове.

Од Суде општине Београдске 3. јула 1914. г.
Абр. 14233 у Београду. 367 2—3

Грађанска Задруга **Лагум**

ПАЛИЛУЛА — На углу Ратарске и Височке
улце. — ПАЛИЛУЛА.

ПРИМА новац на штедњу и плаћа веома
повољну камату. Интерес исплаћује по жељи:
месечно, тромесечно, полугодишње и годиш-
ње. Књижица и марки бесплатно.

Нарочито је од препоруке сиротнијим
родитељима за мање улоге, да осигурају нешто
капитала или мираза својој деци и да их
почувају штедњи.

А на сталне, веће улоге по погодби пла-
ћа и већу камату.

ДАЈЕ НОВАЦ на ЗАЛОГЕ: хартије од вред-
ности, на варанте, робу, грава и потражи-
вања, на занатлијске израђевине, на драгоце-
ности, наките и друге предмете од вредности.

Ориги новац и врате вредности у дато.
Бројни каплате и исплате за туј рачун. 362 1,3

простран, потпуно су-
згодан за царинско сме-
стиште издаје се однак
под кирију.

Драг. П. Поробић
шпедитер, — Кара-Ђорђева 27.

Амам у Доњем Граду

Потпуно реновиран. Одлично лечи реума
и најбоље лачилиште за оне, који из раз-
узора не могу да иду у Бању.

Отворен је преко целог дана за грађанство
обојег пола.

Од данас продајем у пола цене Женске ШЕШИРЕ

И САВ МАТЕРИЈАЛ И УКРАСЕ И ЈЕДНУ ПАРТИЈУ СУНЦОБРАНА ЗНАТНО ЈЕФТИНИЈЕ. — Једина радња на БАЛКАНУ БЕЗ
РЕЖИЈЕ (у сопственој кући) Краља Милана 120 (у дворишту). — Продаја и на ангро поручбине се извршују одмах.

С. М. Лазаревић

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга - Београд

— Космајска улица бр. 22. —

репоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: часописа, при-
кулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа и т. д.

Штампарија је складбеног хајикодерџијум новим словима, шарама и линијама.

Штампарија је складбеног четири штампарске машине и две СЕЦ МАШИН ЕЗА слагаче, да би могла сваки посао израдити на потпуно задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.